

## СТАНОВИЩЕ

На проф. д-р Валерия Борисова Хаджидекова, д.с.н. 1606  
Директор на НЦРРЗ, МЗ, гр. София

25.09.2017 г.

определена със Заповед № ИУ-07-18/11.07.2017 г. за член на научно жури на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в област на висше образование 7. Здравеопазване и спорт, 7.1. Медицина и научната специалност 03.01.32 „Хигиена“ (вкл. Радиационна) за нуждите на НЦРРЗ, обявен в ДВ бр.30/11.04.2017 г. и на интернет страницата на Националния център по радиобиология и радиационна защита.

Единствен кандидат, подал документи и допуснат за участие в конкурса, е гл. ас. Кремена Георгиева Иванова, д. м.

Необходимите документи, изготвени от кандидата, са според изискванията на Правилника за приложение на ЗРАСРБ и Правилника за заемане на конкурсни академични длъжности на НЦРРЗ.

### КРАТКИ БИОГРАФИЧНИ ДАННИ

**Г-жа Кремена Георгиева Иванова, д. м.** е родена на 14.05.1968 г. Завършва Физическия факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ с магистърска степен със специалност „Ядрена техника и ядрена енергетика“. От 2005 г. Кр. Иванова има призната специалност „Радиационна хигиена“, а през 2016 г. въз основа на защитена дисертация на тема: „Уранодобивна промишленост в България - съществуващо облъчване и риск за населението“, Научно жури към НЦРРЗ ѝ присъжда образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Хигиена“ (вкл. Радиационна).

От 2000 г. и досега Кр. Иванова работи в НЦРРЗ. От 2007 г. (като завеждащ Инспекция „Контрол в ядрената енергетика“) тя участва и контролира изпълнението на радиационния мониторинг и контрол в АЕЦ „Козлодуй“ и в постоянното хранилище за радиоактивни отпадъци ПХРАО-Нови хан, в районите на бившите уранодобивни и уранопреботващи обекти.

Кр. Иванова непрекъснато усъвършенства своята квалификация. Доказателство за последното са проведените множество курсове на обучение по радиационна защита и по безопасно използване на източници на йонизиращи лъчения, организирани от МААЕ, и участието ѝ във внушителен брой научноизследователски проекти на МААЕ и НАТО:

- Evaluation and demonstration of safety during decommissioning of Nuclear facilities (DeSa), IAEA, 2004-2007;
- Environmental modeling for radiation safety , IAEA, 2003-2007;

- Use of safety assessment results in planning and implementation of Decommissioning of facilities using radioactive materials (faSe), IAEA, 2008-2011;
- Decommissioning Risk management (DRiMA), IAEA, 2012-2015;
- Sensor network for localization and identification of Radiation Sources (SENERA), NATO, 2015-2018;
- RER/9/136 National radon Programme, 2016-2017.

Кр. Иванова е национален координатор на Национална програма за намаляване на въздействието на радон в сгради върху здравето на българското население.

Научните интереси на Кр. Иванова са свързани с основната ѝ дейност по радиационен мониторинг и контрол на факторите на работната и жизнена среда, радиационна експертиза и оценка на облъчването на населението.

### НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

В настоящия конкурс гл. ас. Кр. Иванова, д. м. участва с 40 научни труда, разпределени както следва: 1 дисертация, 39 реални публикации - от които 24 публикации в международни научни списания, и 8 публикации в български научни списания, както и 7 участия с научни съобщения в международни и национални научни конгреси и конференции с публикувани резюмета. гл. ас. Кр. Иванова, д. м. е публикувала своите резултати и анализи в авторитетни списания като Journal of Radiation Protection, Journal of Radiation Protection Dosimetry, Journal of Radiation and Environmental Biophysics, nuclear Technology and radiation protection, Journal Ecology and safety. Тя е представила справка за общ импакт фактор 8.825. Представена е и цитатна справка, удостоверяваща, че за представените трудове на Кремена Иванова са открити 26 цитирания в чуждестранни периодични издания, от които 19 са от списания с импакт фактор.

Научноизследователската дейност на гл. ас. Кр. Иванова, д. м. обхваща различни области на радиационната защита и може да бъде разделена на: 1) лабораторни изследвания и 2) радиационни експертизи. Разработките са с научен и научно-приложен характер. Те са насочени към установяване на естествени източници на йонизиращи лъчения, анализ на възможните ситуации на облъчване и приемане на мерки за защита здравето на населението.

Научните и научно-приложните приноси в разработките на гл. ас. Кр. Иванова, д. м. са в следните основни области:

- Оценка на радиационните параметри на жизнената среда в райони на бившите обекти на уранодобивната и ураноприработвателната промишленост;
- гл. ас. Кр. Иванова, д. м. въвежда за първи път индикатори на риска, на базата на които предлага класификация на бившите уранодобивни и уранопреработвателни обекти в Република България;

- Съществено практическо значение има предложената от авторката гранична доза за рисков фактор - изтичане на руднични води от 0,3 mSv. у -1 от референтното ниво на ефективната доза за население за ситуация на съществуващо облъчване;
- Координира и провежда първото систематизирано национално проучване на концентрацията на радон в жилища на територията на Република България;
- Провежда проучвания на концентрацията на радон в сгради с обществен достъп - училища и детски градини, като определя факторите, които влияят на нивото на радон. Предлага превантивни мерки за защита;
- Гл. ас. Кр. Иванова, д. м. проучва и прилага модели за оценка на облъчването на населението от разпространение на естествени радионуклиди в околната среда.

### УЧЕБНО-ПРЕПОДАВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ

Гл. ас. Кремена Иванова, д. м. участва като лектор в курсовете за СДО в НЦРРЗ на специализанти по специалностите „Радиобиология“, „Радиационна хигиена“ и „Медицинска радиологична физика“ (чете лекции в раздела „Основни норми на радиационната защита“) и в курсовете за специализирано обучение за работа с източници на йонизиращи лъчения - Радиометрични и дозиметрични измервания.

Гл. ас. Кр. Иванова, д. м. е ръководител на двама дипломанти от СУ „Св. Кл. Охридски“ за придобиване на магистърска специалност.

На основание на горното считам, че гл. ас. Кр. Георгиева Иванова, д. м. е утвърден специалист в областта на радиационната защита, със задълбочени познания и насоченост към научни проучвания и изследвания, свързани с оценката на облъчването на населението и възможностите за неговото оптимизиране.

### ЗАКЛЮЧЕНИЕ

**Гл. ас. Кр. Иванова, д. м. отговаря напълно на изискванията на наукометричните критерии и показатели за заемане на академичната длъжност „доцент“, определени в Правилника за заемане на конкурсни академични длъжности на НЦРРЗ.**

**Убедено давам положителен вот и предлагам на почитаемите членове на Научното жури да утвърдят гл. ас. Кремена Георгиева Иванова д.м. на академичната длъжност „доцент“, за нуждите на НЦРРЗ – гр. София, в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, по професионално направление 7.2. „Медицина“ и научната специалност „Хигиена“ (вкл. Радиационна),**

**Проф. д-р Валерия Хаджидекова, д. м. н.**

Гр. София, 2017 г.

